

Inhoudsopgave

VOORWOORD 9

INLEIDING 13

DEEL I: JEUGD EN OPLEIDING 1908 - 1935

1 DE BESLOTENHEID VAN HET DORP 23

Ik wil missionaris worden 23

Zevenaar en het kerkdorp Ooij 25

Het gezin Verheijen 27

Jeugdjaren 29

De beslissing 33

Het missie-ideaal 36

2 EEN OPLEIDING BINNEN KLOOSTERMUREN 41

De Societas Verbi Divini 41

Het klein-seminarie Sint Willibrordus in Uden: 1921-1927 44

Het lesprogramma 46

De ontwikkeling van de Nederlandse provincie 52

Vorming tot kloosterling aan het noviciaat Sint Lambertus in Helvoirt: 1927-1929 53

Sint Franciscus Xaverius in Teteringen: 1929-1934 56

De priesteropleiding of het scholasticaat 60

Wilhelm Schmidt, Anthropolos en de Weense School 69

3 OP ZOEK NAAR HET ONBEKENDE 75

Afscheid van Nederland 75

De reis met de Dempo 76

Eerste kennismaking met Flores 80

Flores als katholiek bolwerk 82

De missie in Manggarai tot 1935 84

DEEL II: VAN 'OUDE THEOLOGIE' NAAR 'INDONESIANISASI' 1935-1960

4 RONDREIZEND MISSIONARIS IN MANGGARAI 89

Introductie op het werk 89

Rondreizend missionaris in Cibai 94

Rust en bezinning in de hoofdstatie Ruteng 103

Een eigen statie in Pagal: 1939-1940 107

Eerste publicaties 109

Overplaatsing naar Lamba-Léda: 1940-1942 113

5 OORLOG EN INTERNERING 119

De dreiging 119

	Japanse landing op Flores	123
	De oversteek naar Celebes	127
	Doorreis naar het 150 kilometer noordelijker Pare-Pare	128
	De kampcursussen	133
	De moeilijkste maanden: Bodjo en Bolong	138
	Terugkeer naar Makassar	143
6	DE DRAAD OPGEPAKT	147
	Lamba-Léda	147
	Manggaraise folklore en woordherhaling	152
	Terugkeer van de Duitse missionarissen	155
	Verlof na dertien jaar	157
7	GROOT VERLOF IN NEDERLAND	161
	Terug bij de familie	161
	Studie aan de Universiteit van Utrecht	165
	Het Hoogste Wezen	169
8	DE EEUWIGE WACHTERS VAN MANGGARAI	181
	Opnieuw Manggarai	181
	Etnografische curiosa of afgoderij	183
	Een gesprek	189
	Pastoraal of wetenschappelijk werk	190
	Totemistische en Manggaraise teksten; het verzamelen	192
	Opgelegde taken, uitgestelde ambities	200
	Indonesianisasi	204
DEEL III: KEUZE VOOR DE WETENSCHAP 1960-1993		
9	VAN VERHAAL NAAR WOORD	211
	Mataloko	211
	Sétan of Iblis?	214
	Omzetting van het woordenboek en verdere voltooiing	216
	Verlof in Nederland	219
	Enkele Manggaraise vertellingen	221
	De uitgave van <i>Kamus Manggarai I: Manggarai-Indonesia</i>	225
	Ontvangst van de <i>Kamus Manggarai-Indonesia</i>	230
	Pastorale veranderingen en nieuwe lexicografische arbeid	233
	De eeuwige wachtster	238
	De glottisslag in het Manggarai en het Zevenaars	241
	Ontdekken van 'nieuwe' talen en het uitwerken van aantekeningen	243
	Rondom de dood van Karel van Trier	245
	Vóór-, tussen- en achtervoegsels en de Komodo-taal	247
	Louis Onvlee en Verheijen – overeenkomsten en verschillen	249
10	VERZAMELAAR VAN VOGELS EN PLANTEN	253
	De aanzet tot verzamelen	253

Het eerste werk 257
 Gekibbel over geld? 259
 Nieuwe vondsten 262
 De eiercollectie 264
 Verzamelreizen naar naburige eilanden 266
 Van vogels naar planten 272
 Publicaties 277
 Etnobotanie en andere botanische lijsten 281
 Noviteiten 283

- 11 BEHOEDER VAN TRADITIES 285
 Missionarissen en antropologen 285
 De Manggaraise teksten 288
 Het eiland Komodo 294
 De studie van de Sama/Bajau en een bundel Rembong teksten 298
 Gekrenkte trots 301
 Area-linguïstisch onderzoek 303
 Een hechte band 306
 Nog razend druk 308
 De vertaling van het Markus-evangelie en liturgische teksten 310
 Wat is er met het manuscript 'Totemisme in Manggarai' gebeurd? 315

DEEL IV: DE LANGE WEG TERUG

- 12 AFSCHIED VAN MANGGARAI 323
 Het lange proces van onthechting 323
 De eerste ziekteverschijnselen 325
 Gouden priesterfeest tijdens verlof 326
 Verder verloop ziekte 328
 Rondreis door Europa 331
 Het transmigratieproject 334
 De laatste werkzaamheden 337
 Eredoctoraten 340
 Afscheid van Manggarai 342
 Dankceremonie 347
 Terugreis 348
- 13 IK BEN EEN ZWIJGENDE MAN GEWORDEN 351
 Sint Willibrord in Deurne 351
 Diamanten priesterfeest 356
 Het bejaarden-missiehuis Zuiderhout in Teteringen 358
 Afscheid en begravenis 361
 Reacties op overlijden 363

- 14 NABESCHOUWING 365

SUMMARY 375

NOTEN 377

BIBLIOGRAFIE

- 1: Publicaties Jilis Verheijen 421
 - Ongepubliceerde manuscripten* 423
 - Ongedateerde manuscripten* 423
 - Persoonlijke documenten* 424
 - Specificatie Manggarai Texts* 424
 - Biografische schetsen van Verheijen* 425
 - Recensies van publicaties Verheijen* 426
2. Geraadpleegde bronnen 427
 - Archieven* 427
 - SVD missieperiodieken* 427
3. Geraadpleegde literatuur 428

GLOSSARIUM 441

REGISTER 443